

ASSEN EN DE WET

Juridische Factsheet
Versie 1, maart 2022

1. INLEIDING FACTSHEET ASSEN EN DE WET

Assen die vrijkomen bij de verbranding van dierlijke bronnen, dierlijke mest, biomassa en zuiveringsslib¹ kunnen rijk zijn aan nutriënten. Het terugwinnen van de nutriënten uit verbrandingsassen draagt bij aan het sluiten van nutriëntenkringlopen. Wet- en regelgeving die van toepassing is op het gebruik van assen speelt binnen meerdere wettelijke kaders, op nationaal en internationaal niveau, en is bovendien aan verandering onderhevig. Er zijn daardoor verschillende juridische routes voor het opnieuw nuttig toe te passen of terugwinnen van verbrandingsassen. In deze factsheet worden deze routes benoemd en wordt uitgelegd hoe ze een rol spelen binnen het gebruik en verhandelen van verbrandingsassen als meststof en als grondstof voor meststoffen².

Leeswijzer

2. Assen als afval en einde-afval	blz. 3
2.1 Afvalwetgeving: van afval naar einde-afval	blz. 3
2.2 Het juridisch kader	blz. 3
2.3 REACH	blz. 4
2.4 Transport en verhandelen van assen onder afvalwetgeving	blz. 5
3. Assen als meststof	blz. 6
3.1 Nationaal niveau	blz. 6
3.1.1 Nederland: de Meststoffenwet (MW-NL)	blz. 6
3.1.2 Duitsland, België en Frankrijk	blz. 7
3.2 Europees niveau: Fertiliser Regulation 2003/2003 en FPR 2019/1009	blz. 8
3.3 Ontwikkelingen op Europees niveau en invloed op nationaal niveau	blz. 9
3.4 Transport en verhandelen van assen als meststof	blz. 9
4. Contact	blz. 10

¹ Houd er rekening mee dat voor het verbranden van dierlijke bijproducten zoals dierlijke mest of andere dierlijke bronnen (als ze onder dierlijke bijproducten vallen) ook verordening 2009/1069 en uitvoeringsverordening 142/2011 gelden, t.z.v. de inrichtingen waar de verbranding wordt uitgevoerd.

² Wet- en regelgeving is onderhevig aan veranderingen. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Voor juridisch advies wordt aangeraden contact op te nemen met een juridisch expert.

2. ASSEN ALS AFVAL EN EINDE-AFVAL

2.1 Afvalwetgeving: van afval naar einde-afval³

Een stof is een afvalstof als deze voldoet aan de definitie die in Artikel 1.1, eerste lid, van de Wet Milieubeheer. Hier worden ze gedefinieerd als “alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen”.⁴ De basis hiervoor is de Kaderrichtlijn Afvalstoffen (RICHTLIJN 2008/98/EG).

Afvalstoffen dienen zo hoogwaardig mogelijk te worden gebruikt. Hiervoor is een Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) vastgesteld door de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Dit landelijk afvalbeheerplan omvat per sector een sectorplan, waarin de minimumstandaard voor verwerking van afval is vastgelegd. Voor assen zijn deze vastgelegd in [sectorplannen 20-26](#). Het huidige LAP gaat in de volgende herziening over in het Circulair Materialen Plan (CMP). Ook bij nuttige toepassing van assen zijn deze nog steeds geclassificeerd als afvalstof. Alleen een einde afval-status kan hierin verandering brengen. Om een materiaal als einde-afval te kunnen classificeren, moet voldaan worden aan hetgeen dat hierover is vastgelegd.

2.2 Het juridisch kader

De eerste stap is om na te gaan of er op Europees en nationaal niveau einde-afvalcriteria voor het specifieke materiaal zijn vastgesteld. Als er Europese of nationale einde-afvalcriteria zijn, moeten deze criteria gebruikt worden voor de beoordeling van het materiaal in kwestie. Op Europees niveau worden zulke criteria vastgelegd in verordeningen. Voor enkele materialen is dit het geval, zoals voor aluminium en vlakglas. Op nationaal niveau heeft de Minister van I&W de bevoegdheid om voor een materiaal een einde-afvalregeling op te stellen. In dit geval worden de einde-afvalregelingen vastgelegd in ministeriële regelingen. Bijvoorbeeld voor recyclinggranulaat is er al een nationale einde-afvalregeling. Zowel een nationale als Europese einde-afvalregeling beschrijft precies welke herkomststroom hieronder valt, hoe de bewerking er uit moet zien en aan welke eisen het toe te passen materiaal moet voldoen.

Als er op Europees en nationaal niveau geen einde-afvalregeling is voor het materiaal, kan de status van een afvalstof worden bepaald op basis van artikel 1.1, achtste lid van de Wet Milieubeheer. Deze wet omvat de einde-afvalcriteria waaraan voldaan moet worden om de afvalstatus van een materiaal te laten vervallen. De einde-afvalcriteria zoals genoemd in artikel 1.1, achtste lid van de Wet Milieubeheer zijn:

- a. De stoffen, mengsels of voorwerpen zijn bestemd om te worden gebruikt voor specifieke doelen;
- b. Er is een markt voor of vraag naar de stoffen, mengsels of voorwerpen;
- c. De stoffen, mengsels of voorwerpen voldoen aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen en aan de voor producten geldende wetgeving en normen; en
- d. Het gebruik van de stoffen, mengsels of voorwerpen heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de menselijke gezondheid.⁵

Wanneer aan de vier bovengenoemde voorwaarden voldaan is, wordt het materiaal niet langer als afvalstof beschouwd. Dit betekent dat het materiaal een productstatus heeft. De regels die van toepassing zijn op een afvalstof, zoals de plicht om te melden of het materiaal af te geven aan een erkende verwerker, zijn dan niet meer van toepassing. Deze einde-afvalstatus is alleen van toepassing binnen Nederland. Belangrijk is dat deze einde-afvalstatus geldig is voor een specifieke

³ Meer informatie over de afvalregels: <https://lap3.nl/nieuws/nieuws-2019/update-leidraad-afvalstof-product-gepubliceerd/>

⁴ Bron: https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2018-07-01/#Hoofdstuk1_Paragraaf1.1_Artikel1.1

⁵ Bron: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2022-01-01>

productielocatie, toepassing(en) en afnemer(s). Wanneer de stof door de producent bijvoorbeeld anders toegepast wordt dan waarop de zelfverklaring van toepassing is, moet opnieuw worden aangetoond dat aan de einde-afvalcriteria wordt voldaan. Een zelfverklaring kan worden bevestigd door een rechtsoordeel dat wordt uitgegeven door de Staatsecretaris van het ministerie van I&W wanneer inderdaad aan de betreffende eisen en regels wordt voldaan. Desondanks heeft dit rechtsoordeel geen wettelijke status. Dit komt omdat het toezicht op en de mogelijke besluitvorming over de bewijsvoering van de houder in Nederland gedecentraliseerd is. Dat betekent dat deze taak ligt bij het betreffende bevoegd gezag in het kader van de vergunningverlening, toezichts- en handhavingstaken. In de praktijk zijn dit vaak de omgevingsdiensten in opdracht van de provincies/gemeenten. Er wordt regelmatig om een rechtsoordeel van een dergelijk bevoegd gezag gevraagd om duidelijkheid te krijgen over de status van een materiaal. In theorie kan de omgevingsdienst de producenten stoppen wanneer de zelfverklaring niet aan de eisen lijkt te voldoen. Dit is omdat een rechtsoordeel geen beschikking is in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht. Het is mogelijk dat een ander bevoegd gezag niet hetzelfde oordeelt over de feiten. In de praktijk zal het oordeel van het Ministerie van I&W meestal worden overgenomen. Het einde-afvaldossier is tenslotte gecontroleerd op basis van de einde-afvalcriteria. Een einde-afvalstatus verkregen bij het Ministerie van I&W geeft een indicatie over het al dan niet voldoen aan de einde-afvalcriteria. Complete zekerheid door middel van een wettelijke status geeft het niet.

Op zowel Europees als nationaal niveau is er geen einde-afvalstatus voor verbrandingsassen. Dit betekent dat per geval worden beoordeeld of het materiaal een productstatus kan krijgen. Zoals hierboven uitgelegd, doet een houder of producent van een materiaal dit door te verklaren dat voldaan wordt aan de einde-afval criteria zoals vastgelegd in de EG Kaderrichtlijn Afvalstoffen. In Nederland is dit nu geïmplementeerd door de [Wet Milieubeheer](#), maar deze zal op termijn worden vervangen door de Omgevingswet (datum onbekend). Op de website afvalcirculair.nl staat meer informatie en is een webtoets beschikbaar om te inzicht te krijgen of materialen een afval- of productstatus hebben.

Voor de zelfverklaring bevestigd door een rechtsoordeel geldt dat er momenteel een stop is. Dit is vanwege de huidige veranderingen op Europees niveau die vorm gaan geven aan het Nederlandse beleid.

2.3 REACH

Een einde-afvalstatus betekent dat de stof als product geclassificeerd wordt. Dit betekent dat de assen niet meer binnen de afvalstoffenwetgeving vallen. Een voorwaarde om in Europa een (chemische) stof op de markt te brengen is dat voldaan wordt aan de vereisten uit de chemicaliënverordening Reach (EG nr. 1907/2006). De REACH verordening verplicht een producent om de risico's van chemische stoffen in kaart te brengen en de stof te registreren. Stoffen die niet geregistreerd zijn en waarvoor geen uitzondering geldt op de registratieplicht mogen niet op de markt gebracht worden.

Iedere individuele producent moet een volledige Reach-registratie doen. Producenten zijn verplicht veiligheidsinformatie te delen en een gezamenlijk veiligheidsdossier op te stellen. Een producent die nieuw de markt betreedt koopt toegang tot het bestaande veiligheidsdossier dat nodig is voor de registratie. Hiervoor wordt een Letter of Access (LoA) aangeschaft bij het bestaande consortium van fabrikanten of de lead registrant. De prijzen voor de aanschaf van de LoA lopen uiteen en zijn afhankelijk van de stof.

Er zijn meerdere uitzonderingen op de REACH-registratieplicht. Voor de assen is van belang, ten eerste, dat stoffen niet geregistreerd worden wanneer het hoeveelheden minder dan een ton droge stof per producent betreft zodat er in de pilotfase niet direct een registratie nodig. Ten tweede is er een uitzondering voor teruggewonnen stoffen (artikel 2(7)d). Om een stof in aanmerking te laten komen voor de teruggewonnen stoffen zijn twee voorwaarden. Ten eerste moet de herwonnen stof

overeenkomen met een reeds geregistreerde stof. Houd er rekening mee dat het gaat om een stof, zoals dit begrip is gedefinieerd in REACH (een stof is een element met zijn verbindingen). Wanneer het een mengsel betreft (twee stoffen), en in het geval van een mengsel met onbekende samenstelling en/of zeer wisselende samenstelling, wordt het lastig om te voldoen aan de voorwaarden van artikel 2 lid 7 sub d). De tweede voorwaarde geldt voor stoffen met een gevaarclassificatie, en luidt dat voor het opstellen van het verplichte veiligheidsinformatieblad de benodigde informatie legaal is verkregen. Dat kan betekenen dat er LoA aangeschaft moet worden zonder dat een registratie is vereist.

De interpretatie van de REACH regels is gecompliceerd, daarom geeft de overheid ondersteuning via de REACH helpdesk.⁶

2.4 Transport en verhandelen van assen onder afvalwetgeving

Wanneer de stof als afval geclassificeerd is, geldt de Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen (EVOA) voor het grensoverschrijdend vervoer. Deze bevat de voorschriften voor de controle op de overbrenging van afvalstoffen om milieubescherming te verbeteren. Onderscheid kan hier gemaakt worden twee procedures: de groene-lijstprocedure en de oranje-lijstprocedure.⁷ Voor de groene lijst geldt dat geen toestemming van autoriteiten nodig is als de stof naar bepaalde landen gaan en als doel een nuttige toepassing hebben. In dat geval kan worden volstaan met de informatieverplichting. Hierbij is een juridisch bindend contract tussen de opdrachtgever en afnemer verplicht, waarin ook een tussentijdse opslag en terugnameverplichting is geregeld. Daarnaast moet bij transport een ingevuld en ondertekend informatieformulier aanwezig zijn, de zogenaamde Bijlage VII. Op de oranje lijst staan stoffen waarvoor een kennisgevingsprocedure van toepassing is. Dit betekent dat bij transport volgens de EVOA-richtlijn eerst toestemming gevraagd moet worden aan de transportautoriteiten in de betrokken landen.

Wanneer de stof een einde-afvalstatus heeft, zijn er verschillende procedures voor het overbrengen van de stof. Dit heeft te maken met het type einde-afvalstatus. Een Europese einde-afvalstatus is geldig in alle EU-lidstaten en de stof wordt hierdoor overal erkend als product, maar zoals toegelicht in sectie 2.1 bestaat deze EU-brede status nog niet voor verbrandingsassen. De EVOA vervalt in dit geval omdat het niet langer gaat om afvalstoffen. Voor een nationale einde-afvalstatus en de individuele einde-afvalstatus, blijft de EVOA gelden wanneer het ontvangende land de stof wel als afval ziet. Wanneer het ontvangende land de stof wel als product erkent, hoeft ook hier niet meer aan de voorwaarden van de EVOA worden voldaan. Dit betekent dat transport zonder de EVOA-procedure uitsluitend mogelijk is wanneer zowel Nederland en het ontvangende land de assen niet als afvalstoffen aanmerken.

⁶ Meer informatie over REACH algemeen en de REACH helpdesk: www.chemischestoffengoedgeregeld.nl

⁷ Meer informatie over de groene-lijstprocedure en de oranje-lijstprocedure:
<https://www.afvalcirculair.nl/onderwerpen/afvalregelgeving/afval-vervoeren-0/evoa/>

3. ASSEN ALS MESTSTOF

Wetgeving rondom meststoffen speelt op zowel nationaal als Europees niveau. Deze twee niveaus verschillen, maar zijn niet los te zien van elkaar. Veranderingen in Europese wetgeving geven vorm aan nationale wetgeving. In de volgende alinea wordt uitgelegd hoe de Nederlandse Meststoffenwet eruitziet, en welke stappen doorlopen moeten worden om assen als meststof te gebruiken. Hierna wordt uitgelegd welke wetgeving op Europees niveau speelt, en welke veranderingen doorgevoerd worden. De EU-wetgeving is te onderscheiden in de wetgeving die nu van toepassing is (tot 15 juli 2022), en de wetgeving zoals gaat gelden vanaf 16 juli 2022. Tot slot worden deze twee niveaus aan elkaar verbonden en wordt kort benoemd hoe de vernieuwde EU-wetgeving de nationale wetgeving kan beïnvloeden.

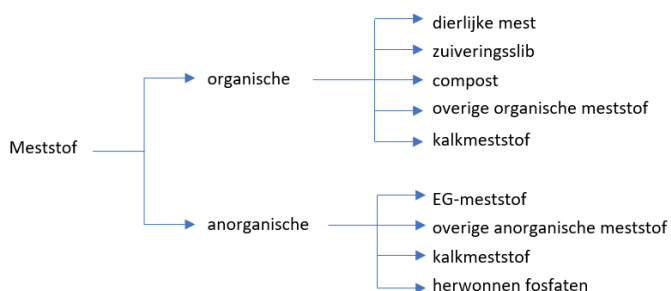
Wanneer assen uitsluitend worden gebruikt als meststof, of als grondstof voor meststof, is het niet noodzakelijk om een einde-afvalstatus aan te vragen. Afvalstoffen die onder de Meststoffenwet zijn toegelaten zijn in Nederland uitgezonderd van de verplichtingen van de afvalstoffenwetgeving. Afvalstoffen die zijn toegelaten als meststof staan vermeld op [bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet](#). Verbrandingsassen kunnen alleen als meststof worden toegelaten als ze voldoen aan de definitie van een meststof en de eisen die er in de wetgeving aan worden gesteld. Dit geldt alleen voor Nederland.

3.1 Nationaal niveau

3.1.1 Nederland: de Meststoffenwet (MW-NL)

De Meststoffenwet is van toepassing op het hergebruik van assen als (grondstof voor) meststof, wanneer men niet streeft naar een einde-afvalstatus voor de assen. Een einde-afvalstatus kan alleen bereikt worden wanneer de afvalwetgeving gevolgd wordt. Binnen de Meststoffenwet kan deze nooit uitgegeven worden. Desondanks kunnen assen gebruikt worden als (grondstof voor) meststof binnen de Meststoffenwet.

De Meststoffenwet maakt onderscheid tussen verschillen typen meststoffen. Voor ieder type meststof zijn andere regels en voorwaarden van toepassing. Ten eerste worden de meststoffen verdeeld in organische en anorganische meststoffen. Organische meststoffen omvatten de bronnen gebaseerd op organisch materiaal, zoals dierlijke mest, compost en zuiveringsslib. Anorganische meststoffen worden gedefinieerd als: “meststoffen waarin de aangegeven nutriënten voorkomen in de vorm van mineralen die door winning of door fysische of chemische industriële processen zijn verkregen”.⁸ Ondanks dat assen afkomstig zijn uit dierlijke mest of andere organisch stoffen, blijft er geen organisch materiaal meer over na verbranding. Assen vallen daarom onder anorganische meststoffen. Binnen de anorganische meststoffen is onderscheid te maken tussen EG-meststoffen, herwonnen fosfaten (precipitaten van fosfaat-zouten), kalkmeststoffen en de overige anorganische meststoffen. Momenteel worden de EG-meststoffen gereguleerd door de huidige EG-meststoffenverordening 2003/2003. Hieraan worden binnen de Nederlandse meststoffenwet geen nadere vereisten gesteld. Voor assen zijn de categorieën overige anorganische meststoffen en kalkmeststoffen van belang.

⁸ Bron: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0019031/2021-02-20#Hoofdstuk1>

Het is voor het verhandelen van een afvalstof als meststof noodzakelijk dat deze stof wordt aangewezen als meststof door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Afval- en reststoffen die zijn aangewezen als meststof staan vermeld op Bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet en zijn ontheven van vereisten van de Wet Milieubeheer ten aanzien van handel en transport, mits ze daadwerkelijk als meststof worden toegepast. Dit betekent niet dat er een einde-afvalstatus wordt afgegeven. Meststoffen moeten voldoen aan de onderstaande eisen.

- *De algemene eisen die aan een meststof worden gesteld (Artikel 6 [Uitvoeringsbesluit](#));*
Deze algemene eisen gaan in op het doel van de meststof, en stelt onder andere dat de meststof voedsel levert voor planten in de vorm van nutriënten, of wordt gebruikt om de bodemeigenschappen te verbeteren door het leveren van organische stof of verhogen van de pH van de bodem.
- *De landbouwkundige eisen die aan een meststof worden gesteld (Artikelen 8 t/m 12 [Uitvoeringsbesluit](#));*
Deze eisen gaan in op de samenstelling van de meststof en stelt de minimale hoeveelheid van nutriënten of neutraliserende waarde. Voor overige anorganische meststoffen, of niet-EG anorganische meststoffen, zijn Artikel 8 en 9 van toepassing. Artikelen 10 t/m 12 gaan ook in op de samenstelling, maar dan voor kalkmeststoffen (Artikel 10) en overige organische meststoffen (Artikelen 11 en 12).
- *De milieukundige eisen die aan een meststof worden gesteld (Artikelen 13 t/m 15 van het [Uitvoeringsbesluit](#)).*
De milieukundige eisen stellen dat de stof geen ‘biologisch afbreekbare delen met een diameter groter dan 50 millimeter en niet meer dan 0,5 gewichtsprocent aan bodemvreemde niet-biologisch afbreekbare delen’ bevat (Artikel 13). Ook gaan de eisen in op de [maximale waarden voor zware metalen](#) (Artikel 14, tabel 1) en [maximale waarden voor organische microverontreinigingen](#) (Artikel 15, tabel 4).

Voor assen geldt dat vooral de maximale waarden voor zware metalen belemmerend zijn voor het toelaten van assen als meststof. Met de implementatie van de nieuwe EU-meststofproductenverordening EU 2019/1009 in juli 2022, wordt ook de Nederlandse Meststoffenwet herzien. Momenteel wordt onderzocht welke wijzigingen in de Nederlandse Meststoffenwet kunnen worden doorgevoerd. Dit advies wordt begin 2022 verwacht, waarna de wijzigingen in wetgeving duidelijk worden.

3.1.2 Duitsland, België en Frankrijk

De nationale wetgevingen voor niet-EG-meststoffen verschillen per land. Daardoor kan het zijn dat assen die in Nederland niet worden toegelaten onder de Meststoffenwet in andere landen wel verhandeld en gebruikt mogen worden als (grondstof voor) meststof. Over het algemeen geldt dat de grenswaarden voor met name zware metalen in Nederland (veel) lager zijn dan in andere landen.

Duitsland laat onder voorwaarden de assen van bepaalde dierlijke bijproducten (inclusief mest), plantaardige materialen en zuiveringsslib toe voor de productie van minerale meststoffen ([Düngemittelverordnung bijlage 2, tabel 6 en 7.3](#)). Hierbij worden er nadere eisen gesteld aan het type as en de zeeffractie.

In België moet een derogatie⁹ worden aangevraagd om assen als meststof te mogen verhandelen. Voor afvalstoffen moet daarvoor eerst een grondstofverklaring¹⁰ worden aangevraagd, waarbij wordt

⁹ Meer informatie over productgroepen: <https://fytoweb.be/nl/bemestingsproducten/productgroepen>

¹⁰ Meer informatie over de grondstofverklaringen: <https://ovam.be/grondstofverklaringen>

getoetst op het gehalte aan zware metalen.

In Frankrijk kunnen assen met een derogatie (*'homologation'*) als meststof worden verhandeld. Dit is een uitgebreide beoordeling door het ANSES¹¹. De import van (verwerkte) rioolwaterzuiveringsslib, dus ook assen, is recent verboden onder Circulaire Economiewet.

3.2 Europees niveau: Fertiliser Regulation 2003/2003 en FPR 2019/1009

De Europese Fertiliser Regulation (Meststoffenverordening EG-2003/2003, FPR)¹² is tot 15 juli 2022 de geldende wetgeving op Europees niveau. De verordening reguleert het vrijhandelsverkeer van uitsluitend minerale EG-meststoffen. Alleen meststoffen die aan alle vereisten voldoen en die voorkomen op de lijst van EG-meststofftypes mogen als EG-meststof met CE-markering worden verhandeld. In bijlage I van de verordening worden de EG-meststofftypes gedefinieerd met de minimale gehalten aan nutriënten of neutraliserende waarde, en de herkomst of het productieproces. Assen vallen tot in ieder geval tot 15 juli 2022 niet binnen een van de EG-meststofftypes en kunnen dus niet als EG-meststof worden aangemerkt.

Als onderdeel van het Europese Unie actieplan voor de Circulaire Economie is de EU Fertiliser Regulation in 2019 herzien. Het doel hierbij was om grootschalige meststoffen productie op basis van organische en secundaire grondstoffen uit de Europese Unie te stimuleren en om de handel in bemestingsproducten binnen de EU te harmoniseren. Dit betekent dat er geharmoniseerde standaarden zijn die zorgen voor conformiteit binnen de EU, waardoor producten makkelijker op de interne Europese markt kunnen worden gebracht.

In de hernieuwde wetgeving Fertilising Product Regulation (hierna: FPR) EU 2019/1009 zijn zeven Product Function Categories (PFC) gedefinieerd (Annex I) voor EU-meststofproducten, waaronder bijvoorbeeld meststoffen, bodemverbeteraars en biostimulanten. De bestandsmiddelen die in deze PFC mogen zitten staan genoteerd op de Component Material Categories (CMC) (Annex II). De producten op de PFC lijst krijgen automatisch een Europese einde-afvalstatus, voor de bestandsmiddelen op de CMC lijst geldt dit niet. Dit betekent dat voor alle toegestane bestanddelen de verplichtingen van de Wet Milieubeheer en EVOA blijven gelden totdat deze verwerkt zijn tot EU bemestingsproduct met CE-markering. Ook voor transport en verdere verwerking moet voldaan worden aan de afvalwetgeving.

In eerste instantie omvatte de CMC lijst elf bestandsmiddelen. Binnen deze categorieën konden struviet, assen en biochar niet worden gebruikt voor de PFC's. Het Joint Research Centre heeft de opdracht gekregen om te onderzoeken onder welke veiligheids- en kwaliteitseisen struviet, biochar en assen wel kunnen worden opgenomen in de CMC lijst. Deze zogenoemde STRUBIAS-criteria (Struviet, Biochar, Ashes) zijn hierna opgenomen in de CMC lijst als aanvulling op de EU FPR (2019/1009). Dit betekent dat zowel assen, als struviet en biochar toegelaten zijn als component voor EU-meststofproducten. Assen zijn opgenomen als CMC 13: *Thermal oxidation materials and derivatives*. Assen die voldoen aan de criteria van CMC 13 kunnen worden gebruikt voor de productie van producten die binnen de PFC's vallen, waarbij vooral PFC1.C anorganische meststoffen en of PFC 2 Kalkmeststof relevant zijn. De assen kunnen ook worden gemengd met andere CMC-materialen. Voor de PFC zijn er eisen aan de gehalten van waardegevende bestanddelen, en grenswaarden voor contaminanten.

¹¹ Meer informatie over de aanvraag voor handelsvergunningen:

<https://www.anses.fr/fr/content/autorisation-de-mise-sur-le-march%C3%A9-des-mati%C3%A8res-fertilisantes-des-adjuvants-pour-mati%C3%A8res>

¹² Bron: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/LSU/?uri=CELEX:32003R2003>

De EU-bemestingsproducten mogen vanaf 16 juli 2022 in de hele EU op de markt gebracht worden, en zijn te herkennen aan de CE-markering. Een CE-markering van het bemestingsproduct gaat bovendien gepaard met een Europese einde-afvalstatus.

Op 16 juli 2022 wordt de FPR (EU 2019/1009) van toepassing. Hiermee vervalt de EG 2003/2003. De FPR (EU 2019/1009) is van kracht geworden op 16 juli 2019. In deze drie jaar overgangstermijn hebben EU-lidstaten de mogelijkheid om het Europese beleid te implementeren in de nationale wetgeving. Bovendien biedt deze drie jaar de ruimte voor het ontwikkelen van standaarden om de conformiteit (aan de veiligheids- en kwaliteitseisen) te beoordelen en Notified Bodies te benoemen voor de conformiteitsbeoordeling. Bij gebruik van assen als CMC dient een gecertificeerde Notified Body een onafhankelijke conformiteitsbeoordeling uit te voeren. Notified Bodies zijn aangemeld bij de Europese Commissie en goedgekeurd door alle EU-lidstaten om de certificatie uit te voeren.¹³ In Nederland worden deze vermeld op de website van de NVWA. Op dit moment is er geen Nederlandse partij die de certificering van EU-bemestingsproducten met CMC13 assen uitvoert.

3.3 Ontwikkelingen op Europees niveau en invloed op nationaal niveau

De veranderingen die opgenomen zijn in de vernieuwde EU FPR (2019/1009) zullen invloed hebben op beleidsvorming en -implementatie in de EU-lidstaten. De Nederlandse Meststoffenwet wordt herzien om zo beter aan te sluiten bij de nieuwe EU FPR (2019/1009).

Zowel de EG Fertilising Regulation (2003/2003) als de FPR (2019/1009) is optioneel voor lidstaten: producenten kunnen ervoor kiezen hun producten te verhandelen als Europese meststof met CE-markering (volgens EG 2003/2003 en FPR 2019/1009) of als niet-EG meststof zonder CE-markering (volgens de nationale meststoffenwetgeving die door de lidstaten zelf wordt vastgesteld). Daarmee houden de lidstaten de mogelijkheid om producten toe te laten volgens nationale criteria die niet zijn opgenomen in de FPR.

Bovendien is de CE-markering van meststoffen geldig in de hele EU. Dit geeft mogelijkheden voor de productie van meststoffen die bestaan uit componenten van de CMC-lijst, waaronder assen. De criteria die de EU hanteert voor het gebruik van assen zijn overigens minder streng dan de Nederlandse limieten voor bijvoorbeeld zware metalen.

In de loop van 2022 zal meer bekend worden over de wijzigingen in de Nederlandse Meststoffenwet.

3.4 Transport en verhandelen van assen als meststof

Als een meststof is aangemerkt als afvalstof, valt transport altijd onder de EVOA. Zoals eerder benoemd, vervalt de EVOA-procedure uitsluitend als het exporterende en importerende land de stof als product erkent. Dit aspect van transport wordt vergemakkelijkt wanneer de EU FPR in juli 2022 van kracht wordt. Door middel van deze regelgeving krijgen alle PFC's een Europese einde-afvalstatus. In elke EU-lidstaat worden de PFC's als product erkend, en de EVOA-procedure vervalt voor deze stoffen.

¹³ Meer informatie: <https://www.kiwa.com/nl/nl/service/ce-markering-meststoffen/>

4. CONTACT

Deze factsheet is opgesteld door het Nutrient Platform, met ondersteuning van het NMI. Voor meer informatie of vragen:

- Emmeken van den Dungen (Nutrient Platform): info@nutrientplatform.org
- Laura van Schöll (Nutriënten Management Instituut NMI): Laura.vanScholl@nmi-agro.nl

Voor meer informatie over het Nutrient Platform en haar activiteiten, bezoek [onze website](#).

Bezuidenhoutseweg 2
2594 AV Den Haag
070 304 3700
www.nutrientplatform.org
info@nutrientplatform.org